

Vhodna vrata, portali in drugi stavbni elementi

2. del

Anton Sedej

V sedmi številki Železnih niti so bile v prvem delu objavljene fotografije zanimivih gradbenih elementov – vhodnih vrat z območja Zalega Loga, Železnikov – Na plavžu in dela Racovnika. S predstavitvijo zanimivosti tega področja nadaljujemo v naselju Racovnik, ki je po vsebini te stare arhitekture na področju Železnikov najbogatejši.

Zgodovinski viri pričajo, da so bila nekatera kovinska vhodna vrata s kamnitimi okvirji pri hišah na Racovniku izdelana po velikem požaru, ki je leta 1822 močno prizadel Železnike. Na tak način so železnikarski kovači zavarovali svoje domove pred požarom.

Z obnovo nekaterih starih hiš, ki so bile hudo poškodovane ob katastrofalni poplavi leta 2007 v Železnikih, so le-te dobile lepšo zunanjo podobo, obenem pa je bilo pri sanaciji dobro poskrbljeno tudi za zavarovanje arhitekturne dediščine na posameznih objektih, ki so v registru vpisani kot kulturni spomenik.

Stara vrata iz pločevine, ojačana s kovanim križem iz poznega 18. stoletja, na fasadi Košmeljeve, p. d. Popčove, fužinarske hiše na Racovniku 50 v Železnikih.

Detajl vrat.

Kovana ključavnica na vratih.

Portal vhodnih vrat Drožjeve hiše na Racovniku 49.

Značilna, kovana polkna na Drožjevi hiši, Racovnik 49 v Železnikih.

**Portal stranskega vhoda z železnimi vratnimi krili
Antonove hiše na Racovniku 47 v Železnikih.**

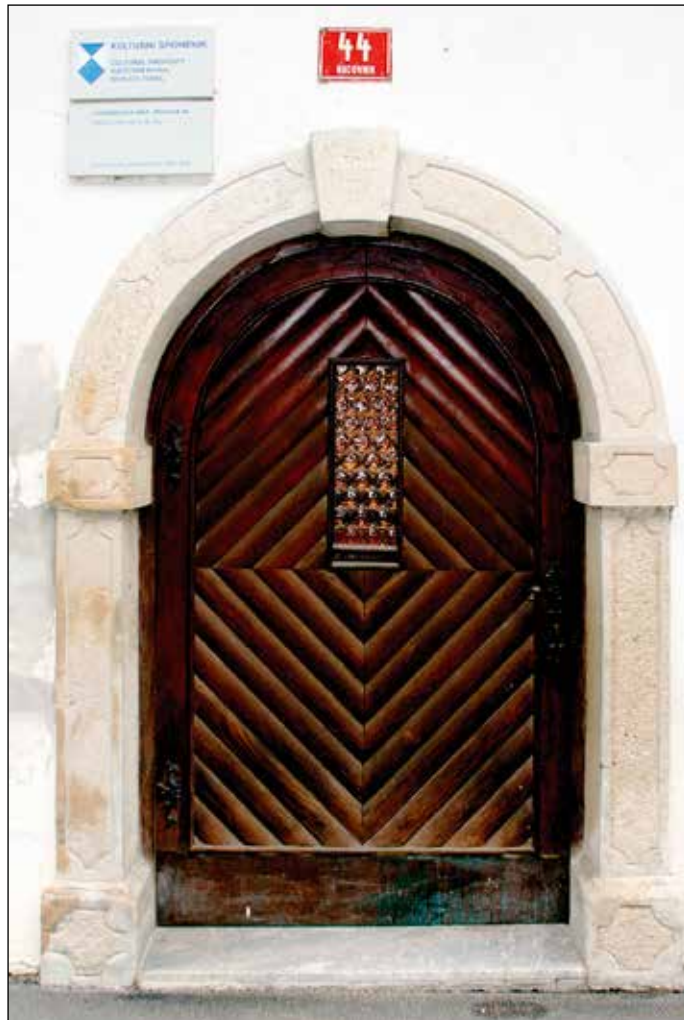
**Vhodna rezljana vrata
Antonove hiše na
Racovniku 47 v Železnikih.**

Značilna oblika oken Antoneve hiše v spodnjem delu z dodatkom okrasne štukature.

Detajla vhodnih rezljanih vrat.

Vhodna vrata Logarčkove hiše na Racovniku 44 v Železnikih.

Detajl osrednjega dela portala nad vhomom Logarčkove hiše.

Vhodna vrata Johanove hiše na Racovniku 41.

Dvoriščni del Johanove hiše z arkadami.

Kovana vrata z ograjo ob Egrovem vrtu.

Detajli kovane ograje Egrovega vrta.

Vhodna kovinska vrata s portalom Steimitzove hiše na Racovniku 37.

Detajl zgornjega dela portala in kovinskih vrat.

Vhodna kovinska vrata Štincove hiše na Racovniku 36 v Železnikih.

Zgornji srednji del portala z napisom.

Vhodna kovinska vrata Debevcove hiše na Racovniku 34 v Železnikih.

Detajl zgornjega srednjega dela portala.

Vhodna vrata Jozefove hiše na Racovniku 32 v Železnikih.

Vhodna vrata Blaškulne hiše na Racovniku 16, kamniti portal iz perčaškega tufa.

Vrhnji srednji del portala z napisom.

Kovinska vhodna vrata Poldetove hiše na Racovniku 9 v Železnikih.

Kovane mreže na oknu s kovinskimi polkni Poldetove hiše na Racovniku 9 v Železnikih.

Detajl kovanih dodatkov na polkni.

Značilna oblika oken Poldetove hiše s kovinskimi polkni in kamnitim okvirjem. Stavbni elementi iz 17., 18. in 19. stoletja.